Aktuální informace, stav k 10.3.2020

- Rizikové příznaky:
 - o horečka (nad 38 st. C)
 - suchý kašel
 - dýchací obtíže
 - kýchání
 - o bolest svalů či kloubů
 - únava
- Rizikové oblasti:
 - Čína
 - Japonsko
 - Jižní Korea
 - Írán
 - Itálie od 7.3.2020 povinnost 14-ti denní karantény po návratu do ČR
 - Aktuální přehled států a počtu nakažených -https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases

Pokud se jedná o rizikovou oblast, ale i jinou zemi, kde jsou nakažení, nutno znát **zjistit přesný** název oblasti / města

V případě alespoň jednoho z příznaků a návratu z rizikové oblasti:

- V případě, že pacient je registrován u praktického lékaře v ČR informovat pacienta, že má kontaktovat <u>TELEFONICKY</u> svého praktického lékaře, který rozhodne o dalším postupu.
- V případě, že pacient NENÍ REGISTROVÁN u praktického lékaře v ČR, nebo jeho registrující praktický lékař neordinuje informovat pacienta, že má kontaktovat TELEFONICKY linku 112, kde bude rozhodnuto o dalším postupu.

Do doby, než pacient spojí telefonicky s lékařem má zůstat doma.

Specializovaná poradna

ZDARMA na webu UL: https://www.ulekare.cz/poradna/koronavirus-10

Do konce března 2020

Odpovídá infekční lékař - MUDr. Jana Moravcová a MUDr. Zarina Karimová (obě lékařky hovoří anglicky)

Obecné informace pro pacienty

Preventivní opatření, která by měl každý dodržovat:

- vyhýbat se těm, kdo jsou zjevně nemocní
- dodržovat základní hygienická pravidla
- používat například i dezinfekci, pokud jsme v kontaktu s lidmi, kteří trpí akutními respiračními potížemi
- nezdržovat se v místech s vyšší koncentrací osob
- jedinci, kteří trpí respiračním onemocněním by měli dodržovat pravidla respirační hygieny – tj. při kýchání a kašlání řádně užívat, nejlépe jednorázové, kapesníky, při kašlání a kýchání si zakrývat ústa paží/rukávem, nikoliv rukou! (kapénky se pak mohou přenést dál)
- důsledně chránit by se měli také zdravotníci, kteří přicházejí s pacienty nejvíce do styku

zdroj:

- http://www.mzcr.cz/dokumenty/koronavirus-2019-ncov-informace-pro-obcany_18432_41
22_1.html

Aktuální informace pro pacienty v češtině:

- http://www.mzcr.cz/dokumenty/koronavirus-2019-ncov-informace-pro-obcany_18432_41 22 1.html
- http://www.mzcr.cz/dokumenty/informace-pro-obcany-v-souvislosti-s-aktualnim-vyskytem-cinskeho-koronaviru-2019_18415_1.html

Aktuální informace pro pacienty v angličtině:

- http://www.mzcr.cz/Cizinci/dokumenty/recommendations-by-the-ministry-of-health-for-citizens-of-the-czech-republic-and_18646_2649_23.html
- http://www.mzcr.cz/Cizinci/dokumenty/questions-and-answers-in-relation-to-the-coronavirus-in-the-czech-republic_18649_2649_23.html

Bezpečnostní opatření v ČR

 Všichni občané a cizinci s trvalým pobytem v ČR, kteří se od 7.3.2020 vrátili z Itálie jsou v povinné karanténě - tu nařídí praktický lékař a je obdobná nemocenské (dočasná pracovní neschopnost)

- Na hranicích probíhají kontroly měření teploty, rozdávání informačních letáků
- Česká pošta doručí informační letáky do všech poštovních schránek po republice
- Hromadné akce nad 100 lidí jsou zakázány týká se sportovních, kulturních a společenských akcí
- Základní a střední školy jsou od 11.3.2020 zavřené, nevztahuje se na vysoké školy a mateřské školky / jesle

Pro pacienty v karanténě

Karanténou se rozumí oddělení zdravé osoby od ostatních osob s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit. Za porušení karantény hrozí ze zákona o ochraně veřejného zdraví pokuta až tři miliony korun

Zaměstnanec je v dočasné pracovní neschopnosti (nemocenská), pokud se nedohodl jinak ses svým zaměstnavatelem a vykonává práci z domova.

Pokud se během karantény prokáže výskyt nemoci - u zaměstnance se objeví jeden z výše uvedených příznaků, zaměstnanec TELEFONICKY kontaktuje svého praktického lékaře nebo 112 v případě, že praktického lékaře v České republice nemá. Ti rozhodnou o dalším postupu - převozu na infekční kliniku na testy, prodloužení karantény atd.

Pokud je karanténa nařízena dítěti zaměstnance, má nárok na ošetřovné, které vystaví praktický lékař dítěte.

Více informací zde:

- https://portal.gov.cz/obcan/zivotni-situace/socialni-zabezpeceni/nemocenske-pojisteni/n
- https://www.cssz.cz/web/cz/osetrovne
- https://www.cssz.cz/web/cz/potvrzeni-o-trvani-docasne-pracovni-neschopnosti-karanteny

Jak vypadá domácí karanténa?

Je dobré, aby člověk, u něhož byla nařízena domácí karanténa, měl k dispozici samostatný pokoj. V případě, že je nutný styk se zbytkem rodiny, je doporučeno využít ochranu v podobě roušky.

Neměl by chodit ven mezi větší skupiny lidí a striktně se vyvarovat návštěv míst, kde je možné nějaké osoby potkat. Protože člověk v karanténě nesmí opustit svůj byt, měl by si zařídit, jak a kdo ho bude zásobovat potravinami. Nejlepším řešením proto je, požádat rodinu nebo si nákup objednat přes internetové rozvážkové služby. I samotná předávka tašek s nákupem by měla mít svá pravidla. Zákazník by měl zaplatit dopředu s tím, že mu kurýr nákup nechá přede dveřmi.

"Nejde ani tak o kontaminaci nějakých tašek, jako spíš o přímý kontakt člověka s člověkem třeba při mluvení nebo při pobytu v jedné místnosti.

Ve sdílené domácnosti s osobami, které v karanténě nejsou je nezbytné dodržovat oddělené používání koupelny a WC a po použití je vždy vydezinfikovat. Při splachování záchodu se musí uzavírat poklop, aby se aerosol nedostal do vzduchu.

Zdroje:

- <u>https://www.lidovky.cz/domov/otazky-a-odpovedi-k-domaci-karantene-muzete-si-zajit-na-nakup-ci-jit-vyvencit-psa.A200306_174922_In_domov_rkj</u>
- <u>https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/domaci-karantena-cesko-koronavirus-lekar-cesta-na-nakup-covid-19_2003061950_vtk</u>

Informace pro zaměstnance a zaměstnavatele partnerských firem uLékaře.cz

Pokud se zaměstnanec vrátil z Itálie od 7.3.2020, musí po návratu do ČR kontaktovat **TELEFONICKY** svého praktického lékaře, který rozhodne o karanténě na 14 dní. A to i v případě, že nemá žádné příznaky.

V případě, že pacient není registrován u praktického lékaře v ČR, musí kontaktovat **TELEFONICKY** jakéhokoliv poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost. Ten rozhodne o karanténě na 14 dní.

Opatření se netýká:

- řidičů vlakové dopravy, kteří tranzitují přes Italskou republiku,
- řidičů a posádky dopravní zdravotní služby, kteří provádějí transporty pacientů na území Italské republiky,
- pilotů dopravních letadel, kteří neopustí palubu letadla s výjimkou provedení předletové nebo meziletové přípravy, při tranzitních nebo zpátečních letech.

Tyto osoby, které mají výjimku, však telefonicky kontaktují lékaře v případě jakýchkoliv příznaků chřipkového onemocnění.

Řidičům nákladní dopravy, kteří přes území Italské republiky tranzitují, nebo provádějí na území Italské republiky přepravu, nakládku a vykládku zboží, se nařizuje, aby při nakládce a vykládce používali respirátory třídy FFP2 nebo FFP3, maximálně omezili přímý kontakt s místním personálem v Italské republice a měli vozidlo vybaveno ochrannými gumovými rukavicemi k použití dle potřeby a antibakteriálním gelem k pravidelné očistě rukou.

Více informací zde:

- http://www.mzcr.cz/dokumenty/ministerstvo-zdravotnictvi-vydalo-nove-mimoradne-opatre ni-tykajici-se-karanteny-18668 1.html

Zaměstnanec je v nařízené karanténě v ČR

O nařízení karantény, jejím trvání a ukončení rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví a v tomto smyslu je povinen podat zaměstnavateli na jeho žádost informaci o tom, že zaměstnanci byla karanténa nařízena.

V případě, že je zaměstnanci nařízena karanténa, jde o překážku v práci na straně zaměstnance, při které mu přísluší náhrada mzdy nebo platu stejně, jako v případě, když je dočasně práce neschopen.

I o této překážce v práci a předpokládané době jejího trvání je zaměstnanec povinen zaměstnavatele uvědomit bez zbytečného odkladu a překážku v práci mu prokázat. Zaměstnavatel povinen omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 192 zákoníku práce má zaměstnanec právo na náhradu mzdy/platu od zaměstnavatele za období prvních 14 kalendářních dní, a to s tím, že tato náhrada přísluší za pracovní dny a dále za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrada mzdy nebo se mu mzda/plat nekrátí.

Zaměstnavateli zaměstnanec předloží potvrzení "Oznámení o nařízení karantény", které mu vystaví ošetřující lékař nebo hygienik. Tímto potvrzením současně zaměstnanec uplatní u zaměstnavatele právo na náhradu mzdy/platu za prvních 14 dnů trvání karantény.

Zaměstnavatel nemůže nařídit zaměstnanci čerpání dovolené v době trvající karantény. Pokud zaměstnanec začal čerpat dovolenou před tím, než mu byla nařízena karanténa, nařízením karantény se dovolená nepřerušuje.

Pokud se zaměstnanec se vrátil z oblasti, která je zasažena koronavirem (není nařízena karanténa)

Zaměstnanec by měl informovat zaměstnavatele o tom, že se vrátil z oblasti zasažené koronavirem.

Zaměstnanec má povinnost kontaktovat svého praktického lékaře v případě výskytu příznaků infekčního onemocnění. Ten rozhodne, zda zaměstnanec bude uznán dočasně práce neschopným, popřípadě mu bude na základě rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví nařízena karanténa.

V případě, že se u zaměstnance neprojevují příznaky infekčního onemocnění, je s ohledem na vykonávanou práci vhodné, aby zaměstnavatel z preventivních důvodů učinil některé z

následujících opatření, směřujících k tomu, aby se zaměstnanec po určitou dobu (zpravidla 2 týdny) zdržoval mimo pracoviště a kolektiv spolupracovníků. K tomu lze využít tyto nástroje:

- Zaměstnavatel se může dohodnout se zaměstnancem, že bude práci dočasně vykonávat mimo pracoviště zaměstnavatele (z jiného místa - například z domova).
 Protože jde o dohodu, na změnu místa výkonu práce (na práci z domova) není povinen druhý účastník pracovněprávního vztahu přistoupit.
- 2. Zaměstnavatel by provedl vhodný přesun v harmonogramu rozvržení směn a včas s tím seznámil zaměstnance, tj. 14 kalendářních dnů předem, nedohodl-li se se zaměstnancem jinak.
- 3. Je-li zaměstnanec připraven konat pro zaměstnavatele práci v místě výkonu práce a zaměstnavatel mu ji nebude přidělovat, aniž by zaměstnanec sám měl překážku v práci (například zaměstnanci není nařízena karanténa, ani není v dočasné pracovní neschopnosti, ale zaměstnavatel má jen určité obavy), jde o překážku v práci na straně zaměstnavatele a zaměstnanci přísluší náhrada mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku.
- 4. Zaměstnavatel se může se zaměstnancem dohodnout na čerpání dovolené; obecně platí, že určenou dobu čerpání dovolené je zaměstnavatel povinen oznámit zaměstnanci písemně alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodne se zaměstnancem na kratší době. Bez dohody se zaměstnancem mu nemůže zaměstnavatel určit dovolenou "ze dne na den".

Není-li využit v konkrétním případě žádný z výše uvedených nástrojů, pak je možné, aby zaměstnavatel vyhověl žádosti zaměstnance o poskytnutí pracovního volna bez náhrady mzdy nebo platu.

Zaměstnanec je v nařízené karanténě v cizině

Je-li zaměstnanci nařízena karanténa v cizině, pak jde-li o státy EU a státy, se kterými Česká republika uzavřela bilaterální dohodu, zaměstnavatel je povinen omluvit jejich nepřítomnost v práci a poskytnout jim náhradu mzdy nebo platu v době prvních 14 kalendářních dnů karantény stejně, jako v případě, že je nařízena karanténa podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Postupuje se podle § 191 a 192 zákoníku práce.

Jde-li o státy EU, postupuje se podle společných evropských pravidel, zaměstnancům je vydáno v místě pobytu potvrzení o nařízené karanténě a toto potvrzení zaměstnanec zašle svému zaměstnavateli v České republice a zaměstnavatel mu na základě tohoto potvrzení vyplatí náhradu mzdy nebo platu podle § 192 zákoníku práce.

Jestliže jde o státy, které nejsou členskými státy EU ani státy, se kterými má ČR uzavřenu bilaterální dohodu, pak pokud karanténa nařízená v tomto státě trvá i po skončení dovolené zaměstnance, je nepochybné, že zaměstnavatel bude povinen nepřítomnost zaměstnance v práci omluvit. Nepřítomnost zaměstnance v práci není v tomto případě zaviněným porušením

povinností, které má zaměstnanec podle zákoníku práce, protože je povinen nařízenou karanténu v cizině dodržovat.

V případě, že v cizině zaměstnanec čerpá dovolenou, nařízením karantény se dovolená nepřerušuje (viz § 219 odst. 1 zákoníku práce, kde mezi důvody, pro které se dovolená přerušuje, karanténa není uvedena). Překážka v práci z důvodu karantény proto bude následovat až po skončení dovolené.

Karanténa na pracovní cestě a cestovní náhrady

Pracovní cestou se podle § 42 zákoníku práce rozumí časově omezené vyslání zaměstnance zaměstnavatelem k výkonu práce mimo místo výkonu práce sjednané v pracovní smlouvě. Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnanci náhradu výdajů, které mu vzniknou v souvislosti s výkonem práce, v rozsahu a za podmínek stanovených v části sedmé zákoníku práce. Cestovními výdaji, za které je zaměstnavatel povinen poskytovat cestovní náhrady, se rozumí výdaje, které zaměstnanci vzniknou právě při pracovní cestě podle § 42 zákoníku práce, a to jak pracovní cestě tuzemské, tak zahraniční (zahraniční pracovní cestou se podle § 154 zákoníku práce rozumí cesta konaná mimo území České republiky).

Cestovní náhrady příslušejí v souladu s podmínkami pracovní cesty určenými zaměstnavatelem po celou dobu jejího trvání, tedy od jejího počátku až do ukončení.

Je-li zaměstnanci vyslanému na pracovní cestu nařízena karanténa, není tato skutečnost důvodem pro ukončení nebo přerušení pracovní cesty. Je nutno vycházet z toho, že zaměstnanci by v místě konání pracovní cesty nebyla karanténa nařízena, kdyby tam nebyl zaměstnavatelem vyslán (je zde tedy příčinná souvislost s vysláním na pracovní cestu). Tato okolnost obecně nemůže být k tíži zaměstnance a není tomu tak ani v případě dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance či jeho hospitalizace.

Pokud je toho zaměstnanec v karanténě schopen, musí podle § 186 zákoníku práce bezodkladně informovat zaměstnavatele o změně podmínek rozhodných pro poskytování a výši cestovních náhrad, tak, aby zaměstnavatel mohl přijmout potřebná opatření (např. zrušit rezervaci zpáteční letenky nebo ubytování).

Přerušení nebo ukončení pracovní cesty, respektive neposkytování cestovních náhrad zaměstnanci, kterému je na pracovní cestě nařízena karanténa a nemůže se z tohoto důvodu vrátit do bydliště, by bylo rovněž v rozporu s dobrými mravy. Poskytování stravného a zahraničního stravného není vázáno na výkon práce, ale na dobu trvání pracovní cesty a dobu strávenou mimo území České republiky v kalendářním dnu. Je-li zaměstnanci během karantény na pracovní cestě zabezpečeno bezplatné stravování charakteru snídaně, oběda nebo večeře, pak se stravné a zahraniční stravné krátí způsobem stanoveným v příslušných ustanoveních zákoníku práce. Pokud má zaměstnanec zachováno ubytování, potom musí zaměstnavatel

uhradit i tyto náklady, v případě, že nebylo poskytnuto zaměstnanci jiným subjektem v rámci opatření při nařízené karanténě.

Zaměstnanci mohou během uvedené doby vzniknout i některé nutné vedlejší výdaje. I ty mohou mít souvislost s pracovní cestou, nikoliv s výkonem práce (§ 164 zákoníku práce). Všechny tyto okolnosti je třeba vždy posuzovat podle konkrétního případu a jeho podmínek.

O ukončení nařízené karantény rozhoduje příslušný státní orgán (orgán ochrany veřejného zdraví) a zaměstnavatel potom následně podle konkrétních podmínek rozhodne o dalším průběhu pracovní cesty.

Zdroj:

- <u>http://www.mzcr.cz/dokumenty/covid-19informace-pro-zamestnance-a-zamestnavatele_18613_4122_1.html</u>